

BÀ SÓ KÒRÍNDÌ

Bà só bà cu wáràgà mì Páwòlò jì ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì gbí gbata Kòrìndì

¹ Njìno a ye tí Páwòlò, tí mbe gí tí tú mì Bìndi-Mbí̀rì tí Jézù 'do gbí có mì Mbí̀rì, ká kù cu wáràgà tí nó jì yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Jézù á gbí gbata Kòrìndì, delè ta ndi 'bá mì ndâ Ìgìrìgì 'dáá gí. Ze kù gbo gbí bà cù wáràgà tí nó jì yo ta ná'vìndí ndoo Tìmatéyò.

² Ze kù 'deke tí ze jì Mbí̀rì tí Bu ndoo, ze delè kù 'deke tí ze jì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbí̀rì máa ndú 'ví cù 'dê ngo cù ndú mítí yo, ndú delè 'ví si yo 'ví dù ta 'dê njembí yo.

Páwòlò 'dè nìkì ma á jì Mbí̀rì

³ Ndoò ùlù Mbí̀rì, tí Bu Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbí̀rì, tí Bu ndoo mbe kù ọ̀ yê ọ̀ ndoo, tí Mbí̀rì tí mbe 'dê njembí,

⁴ mbe kù yìi ndoo gbí o ọ̀ ndâ vò i 'dáá gí, tacó wàa ndoo delè 'ví yìi ndâ 'bí ka ndoo ta o tí nó náa ndú má gbí vò i ta ọ̀ bà yìi tí tí nó náa yí tí Mbí̀rì yìi ta ndoo nò.

⁵ Nje bà kònò sé'i tí nó táánò mì Bìndi-Mbí̀rì nó kpónó 'de ndoo me gbolò. Tacó ènò, Mbí̀rì delè bà je wotí bà kònò ndâ vò i tí nó á go ọ̀ndi Bìndi-Mbí̀rì táánò ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbí̀rì jì ndoo gí, tacó wàa ndoo delè 'ví yìi ndâ 'bí ka ndoo ta

o tí nó náa ndú má gbí vò i ta ña bà yì tí tí nó náa yí tí Mbířì yì ta ndoo nô.

⁶ Ze má kònò sé'i muu yo, ze kònò a i tacó bà 'vala yo. Káa Mbířì má konì ze 'do gbí bà kònò sé'i, yí konì ze nò a i tacó wàa ze 'ví konì ta yo á gbí bà kònò gbèe ña sé'i tí nó mì ze náa yo kù kònò nô.

⁷ Njembí ze jé mù gítí yo lá, tacó ze ñò ni gí máa, yo kù kònò sé'i ta ẖè mì Bìndi-Mbířì ká go ze. Tacó éno, Mbířì bà konì yo á go ñìnó náa yí kù konì ta ze nó gí.

⁸ Go bà 'va mbí yo á gítí ña kpo-se-muu tí nó náa ze táánò 'de gbí to Ásiyà nó kuu tí ze, ndâ ná'vindí ze. Ze táánò gbí o tí nó kořo có éno máa, ze bà 'de 'válá káká'i wálá.

⁹ Ze ta o tí nó kořo có éno máa, à waa có ku mítí ze gí. Ña tende vò i tí nó táánò bàkà ze tacó wàa ze 'ví ñò tí ni éno máa wotí bà 'vala miři ze me 'bì ze lá, à a i 'bì Mbířì tí mbe kù 'vala ndâ ku cuki.

¹⁰ A yí táánò ká 'vala ze 'do gbí ña tende vò i tí nó mbe 'de ze nò. Yí delè káká'i bà 'vala ze 'do gbí ndâ vò i ñìnó kèjì nó gí.

¹¹ Yo 'dáá gí 'ví konì ze ta bà 'deke tí yo jì Mbířì tacó tí ze, tacó wàa à 'ví dù a ndâ 'duù me mbè ká kù 'deke tí ndú jì Mbířì tacó tí ze, wàa Mbířì 'ví cù ta 'dê ngo cù wó mítí ze. Bìndi ndâ 'duù me mbè 'ví 'dè ñìkì maa jì Mbířì tacó bà cù 'dê ngo cù wó mítí ze nò.

Páwòlò 'visì ndâ có gbí muu wó gí

¹² 'Bí i gbaànjé mbe kù mba ze, ta kponje nje ze gítí wálá a ñìnó máa, ze ta o 'dáá gí kù 'vala ta ndâ 'duù, cotí ndâ i 'dáá gí, ze kù 'vala ta yo,

ká ta bà bàkà ndâ i ñìnó mbe 'vii ɾo 'bá nò. Ze kù bàkà ndâ i tí nò ta njembí ze gbaànjé, ta tiri gbí wálá, go có mì Mbíri. Ze kù bàkà ndâ i tí nò me 'do gbí bà 'di gbí-o mì ze tí ndâ 'duù á muu to tí nó lá. Ze bàkà a i 'do gbí nambeè mì Mbíri.

¹³ Ze kù cu ji yo gbí ndâ wáràgà mì ze káa ndâ có ñìnó náa yo bà ni bà 'deke ndú gí, tí ndâ có ñìnó náa yo delè bà 'di gbí ndú gí nò. Ye koɾo có máa yo bà 'di gbí ndú ngbárángà'i gí.

¹⁴ Yo kpónó 'di gbí ze ngbárángà'i lá. Káa ye koɾo có máa, yo bà 'di gbí ze cee a i ta ɾi bà gí Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbíri wúnò gí bà waa có mítí ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí. Ñìnò a ɾi tí nó náa yo bà giì mba tí yo ta ɾè ze, bìndi ze delè bà giì mba tí ze ta ɾè yo nó ká nò.

¹⁵ Ye táánò bàkà kpédélé'i a có bà co wiri ya gí mì yo gbí gbata Kòrìndì kà, tacó wàa yo 'ví 'de i gbí nó mì ye nò 'vili sósò'ò.

¹⁶ Tacó à kpédélé'i táánò gbí njembí ye a có bà gala yo ta o bà ndii ye kù ya gí gbí to Mèsidóniyà. Wàa ta o bà dele ye 'do Mèsidóniyà, ye 'ví co ndi ye káká'i mì yo, tacó wàa yo 'ví koni ye ta ndâ 'bí i tacó bà ya gí Jùdéyà.

¹⁷ Na bà koɾo có mì ye nò gbí muu yo go i mì 'duù ñìnó mbe kù koɾo có ká gítí ndâ i muu to tí nó, mbe me kpìkì-kpìkì gítí bà jì'vì tí wó tí ó mbô, bè mbô lá, nó?

¹⁸ Ye kù be tí ye ji yo ta ɾè mì Mbíri, tí mbe 'visi có mì wó lá, éno máa, kòcò ze ji yo jé gítí bà 'visi tí wálá.

¹⁹ Tacó Jézù tí Bìndi-Mbíri, tí 'Viì mì Mbíri, náa ndâ Sìlivánò, ta Tìmatéyò, giì je ye, ma có tí wó ji yo nó ta o 'dáá gí káa gbèè Jézù tí nó.

²⁰ Tacó éno, ndâ cí tí nó náa Mbíri ci ta ndâ 'duu nó gí tí yúco ta rẹ̀ mì wó tí Jézù. Nìno a gbí nderẹ̀ có tí nó náa ndoo kù nì ta «À go-i-tí-nò» ta rẹ̀ mì Jézù tí Bìndi-Mbíri ta o tí nó náa ndoo má kù ùlù Mbíri nó ká nò.

²¹ Káa, à káa 'dóo yí tí Mbíri ká bàkà ndoo tí ndâ mbe ɾu ndi Bìndi-Mbíri ta njembí ndoo gbaànjé. À delẹ̀ káa 'dóo yí tí Mbíri ká ɾuka ndoo gí gbí nètẹ̀ mì ndoo.

²² Yí ka mbó mì wó mítí ndoo, tacó bà bàkà ndoo tí ndâ 'duu mì wó. Bìndi yí gù je Bẹ̀ri mì wó mí gbí njembí ndoo, tacó bà túbà jì ndoo éno máa, sẹ̀ ndâ i nìno gbí galá mì yì nó 'dáa gí a ndâ i tacó tí ndoo.

²³ Ye kù be jì yo a tí Mbíri máa, ye táánò 'visi muu ye 'do tí bà ya gí Kòrìndi nó a i tacó go bà pèembí yo tí ye wálá.

²⁴ À gbí muu ze me có bà yòòngò yo ta wotí máa yo tee njembí yo mítí Mbíri nò lá. Có gbí njembí ze éno máa, ndoo bàkà nètẹ̀ toko gbaànjé, tacó wàa yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, tacó kponje nje yo gítí có bà tee njembí yo mítí Mbíri nò wálá.

2

¹ Tacó éno, ye gù 'visi muu ye 'do tí có bà co wíri káká'i ya gí mì yo gbí gbata Kòrìndi kà, tacó go bà ya gí bà kpolo tàkòcò yo tí ye wálá.

² Tacó ye má kpolo tàkòcò yo gí, a 'di ká bà gù peteke tàkòcò ye á bìndi yo tí ndâ 'duu tí nó náa ye kpolo tàkòcò ndú nó?

³ Tacó éno, ye gù cu wáràgà tí nó jì yo. Tacó go bà ya gí bà kpolo tàkòcò yo tí ndâ 'duu tí nó

náa a ndú ká bà peteke tàkòcò ye nó tí ye wálá. Tacó ye ò ni ngbárángà'i gî máa, tàkòcò ye má pétékè'i, tàkòcò yo delè 'dáá gî bà dù ká pétékè'i.

⁴ Ye táánò cu wáràgà tí nò jì yo ta sé có gbí njembí ye, delè ta ngo-ṛo tà ṛo ye me tacó bà kpolo tàkòcò yo lá. Ye cu tacó wàa yo 'ví ò ni éno máa, ye zè yo 'dáá gî nìkì ta njembí ye gbaànjé.

Si có gítí ndâ mbe bàkà vò i gítí lo mí to

⁵ 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo má kpolo tàkòcò 'bí ka wó, 'duù tí nò kpolo me tàkòcò ye lá. Yí kpolo a tàkòcò yo 'dáá gî. Yí má kpolo me tàkòcò yo 'dáá gî lá, yí kpolo a tàkòcò ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo.

⁶ Bà waa có mì ndâ mbè 'duù gbí òkò tí yo mítí 'duù tí nò nò tè ta yí gî.

⁷ À má éno, yo káká'i 'ví koṛo có gítí vò i mì ña 'duù tí nò lá. Yo yì yí, tacó wàa yí 'ví gírì mirì wó ta sé có lá.

⁸ À má éno, ye kû 'deke a tí ye jì yo máa, yo zè ña 'duù tí nò nìkì maa, ta bà tubà jì yí, máa, «Gó 'vii-naà uu còngò bàà lá.»

⁹ Ye táánò cu wáràgà tí nò jì yo tacó bà ò muu yo, máa yo 'di ndâ có mì ye ta o 'dáá gî, gî wè?

¹⁰ Yo má 'vee 'bì mbe bàkà vò i gítí yo gî, ye delè 'vee 'bì wó gî. Káa ye má 'vee 'bì mbe bàkà vò i gítí yo, gbí éno máa ye 'vee 'bì wó ta ṛè mì yo kùṛo Bìndi-Mbírì,

¹¹ tacó bà mò Gba-vò-i gí ndiì 'do tí ndoo, tacó ndoo ò có gbí muu wó nì gî.

Njembí Páwòlò mù ta o bà yee yí Tòrówà

¹² Ta o bà gí ye táánò gí bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbírì jì ndâ 'duù gbí gbata Tòrówà nó, a Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ká njaanga kpokèjì jì ye.

¹³ Káa ye mâ gù 'de ná'vìndí ndoo Títò gbí gbata Tòrówà lá, gúku gù bàkà ye ngé ndii gí. Tacó éno, ye gù nì «Yo 'ví dùú ndì» á jì ndâ 'duù gbí gbata Tòrówà, bìndi ye gù nje nó ya gí gbí to Mèsidóniyà.

Bà kpòtí ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹⁴ Ndoò ùlù Mbírì tí mbe bàkà ndoo tí ndâ mbe kpò nje ndâ 'duù ta o 'dáá gí ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, ta bà je muu jì ndoo tacó bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbírì cee to 'dáá gí, go banga pò bàà gbí pípirì ngbùù.

¹⁵ Tacó ndoo go banga pò ngúwu dì náa Bìndi-Mbírì kù gbo jì Mbírì, mbe kù pì gítí ndâ 'duù ònó mbe kù co tí kpokèjì mì 'válá ònó mbe cee lá nó, ta ndâ mbe kù co tí kpokèjì mì ku.

¹⁶ Pó ngúwu dì tí nò gbí òndâ mbe gírì kpokèjì mì Mbírì gí a vò pò i mbe kù zi ku. Káa à gbí òndâ mbe kù co tí kpokèjì mì Mbírì a banga pò i mbe kù je 'válá jì ndú. Káa wotí bà bàkà nèté tí nò tí 'dì?

¹⁷ Tacó ze me go ndâ mbè 'duù tí nó mbe kù bàkà có mì Mbírì tí i-'vélè tacó bà zò-nje ndú nó lá. Ze kù ma có mì Mbírì ta njembí ze gbaànjé, go ndâ 'duù ònó náa a Mbírì ká tuu ze ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, á mí kùro wó tí Mbírì.

3

Ngú bà toko nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù

¹ Ze kpónó kù 'bì a tà bà wu gbí tí ze jì yo, go i mì ndâ mbe kù bàkà có mì Mbírì tí i-'vélè nó? À tí ze a go bà cu wáràgà tacó bà túbà tí ze máa ze ma jì yo? Ze kù yù 'do mì yo éno máa yo cu wáràgà tacó bà túbà tí ze máa ze a ndâ 'di (jì) ndâ 'duù wè?

² 'Dóó yo nò 'dáá gî a wáràgà mì ze náa à cu tacó bà túbà tí ze. Ze cu mbó có tí nò a i mí gbí njembí yo; tacó wàa ndâ 'duù 'dáá gî 'ví nò ní , wàa ndú delè 'ví 'deke .

³ Yo nò ní ngbàrángà'i gî, máa, à káa 'dóó Bìndi-Mbírì ta 'bì wó ká cu wáràgà tí nò, bìndi yí gù tuu jì ndoo. Yí cu ndâ có mì wó nò me ta ngo bèrìkpà mítí díí lá. Yí cu ta Bèrì-mì-Mbírì tí nó tí wu Mbírì nó mí gbí njembí ndâ 'duù.

⁴ Ze 'dè có tí nò tacó gúku tí ze kùro Mbírì wálá, ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì.

⁵ 'Dóó 'bí i mì ze mbe si ze 'ví koṛo có éno máa, ze 'vii tí ndâ mbe bàkà nèté tí nó mì Mbírì nó gí nò wálá. Wotí mì ze gí 'do a i mì wó tí Mbírì,

⁶ tí mbe je wotí bà bàkà nèté ngú nambeè tí nó náa yí bàkà ta ndâ 'duù nò. Yí cu có ngú nambeè mì wó nò jì ndâ 'duù me mí gbí wáràgà lá. A Bèrì mì wó tí Mbírì ká kù nìbà ndâ có tí nò. Ndâ ká có mì Mbírì náa yí táánò cu ndú cú-cu jì Mòze nó a ndâ có mbe kù gí ta ku. Káa ndâ ngú có mì wó náa Bèrì mì wó kù nìbà ndú nó a ndâ có mbe kù je 'válá jì ndâ 'duù.

⁷ Ta o tí nó táánò náa Mbírì kù kaa tí ta ndâ díí tí nó sósò'ò náa yí cu ndâ có mì wó mítí ndú jì Mòze nó, Mbírì ta o tí nò kù tòngbaà ngbéze-ngbeze-ngbèzè. Gbíro Mòze ta o tí nò delè kù gii tòngbaà gbí ngba Mbírì nò. Ngba gbíro Mòze,

kpêtí mà giì me méré-méré gî, bà zeke tí méré-méré ngba wó gbárájáá giì kpò ndâ Ìzìrìyélì giì. Káa ngba Mbírì ta o tí nó náa yí táánò kù je ta ndâ có mbe zi ku ji Mòze nó má éno,

⁸ wàa ngba wó ta o bà je Bèrì mì wó tí mbe nìbà ngú nambeè mì wó ji ndâ 'duù nó 'ví dù go ña yè?

⁹ Mbírì lê táánò má je có tí nó, tí có mbe zi ku nó, jì Mòze gbí ngba'o, gbí éno máa, yí je có tí nó mbe je 'wálá nó gbí ngba'o ngbéré-ngbere-ngbèrè ndii ñìnò gî.

¹⁰ Ngba có mì Mòze kpónó wálá, tacó ngba Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbírì me gbolò ndii ngba có mì Mòze ngé me 'dú.

¹¹ Tacó i tí nó táánò mbe dù tí ká lá nó má gí ta ngba wó, i ñìnó mbe dù tí ká nó bà gí ta ngba wó me gbolò ndii ngba ñìnó mbe dù tí ká lá nó gî.

¹² Gúku bà ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbírì kpónó tí ze wálá, tacó ze kù koṛo có lli a i mítí ngba'o ñìnó mbe kù dù tí ká nó.

¹³ Ze me go Mòze táánò mbe gò bongo mí gbíro wó tacó wàa ndâ Ìzìrìyélì 'ví ñò ta ndòngbú ngba'o tí nó mbe kù me méré-méré á gbíro wó nó lá nò, lá.

¹⁴ Muu ndú ta o tí nó biya bà koṛo có gî, tacó yee gbí rì tí nó wúnó nó, ndú má 'deke wáràgà gítí ká kpokèjì bà bàkà nambeè mì Mbírì ta ndâ 'duù, njembí ndú ká kuu tà gbèè bongo tí nó, tacó à káa Bìndi-Mbírì ká ja bongo tí nó.

¹⁵ Kpêtí ká gbí rì tí nó wúnó nó, ndâ Ìzìrìyélì má 'deke wáràgà mì Mòze, à gbí muu ndú káa

có máa, bongo tí nò ká kácáá kuu gbíro Mòze kálásê.

¹⁶ Káa à ja bongo tí nò gî ta o tí nó náa 'duù má 'vìsì tí wó gí mì Mbe tí ndoo gî.

¹⁷ Mbe tí ndoo kpónó a Bèri, káa bándò tí nó náa Bèri mì Mbe tí ndoo kù dù tí nó, à zogo 'duù tí nò ta có mì Mòze lá.

¹⁸ Káa ndoo 'dáá gî kpónó kù zeke ngba Mbe tí ndoo ta bongo gbíro ndoo wálá, à kù 'vìsì cè bà tòngbaà mì ndoo nji'dí-njí'dí á go bà tòngbaà mì Mbe tí ndoo. Bà 'vìsì cè tí ndoo nò a nèté mì Mbe tí ndoo, tí Bèri.

4

Ndâ i mì Mbíri náa yí kili mí gbí kàrà

¹ A Mbíri ta 'dóó nambeè mì wó ká bàkà ndoo tí ndâ mbe ma Banga-Ngú-Có gítí Bìndi-Mbíri, tacó ènò, njembí ndoo mù lá.

² Ze mò bà bàkà ndâ i-nô gbí 'dí'di'o gí nje seè gî; ze biya bà bàkà tìrì gî, ze delè bàkà có mì Mbíri tí sù có lá. Ndâ 'duù ònó mbe òò ze ni gî nó 'dáá gî delè bà ùnje gî, máa, ze kù 'dè có ta yúco kùro Mbíri.

³ Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbíri náa ze kù ma nó kpétí káa kpùrù có, à dù tí kpùrù có ká gbí tù ndâ 'duù ònó mbe gírì'o gî nò.

⁴ Ndâ 'duù tí nò mbe gírì'o gî nò ùnje gítí Banga-Ngú-Có tí nó náa ze kù ma nó lá, tacó Vò-'duù-tí-nò, mbe bàkà tí wó tí mbíri mì ndâ 'duù muu to tí nó nó, yoo ɾo ndú 'do tí bà òò ngba Bìndi-Mbíri, tí mbe je kózò tí Mbíri teke-tèkè, náa ndâ mbe ùnje gítí Banga-Ngú-Có kù òò nó gî.

⁵ Tacó Banga-Ngú-Có tí nó náa ze kù ma nó me có gítí ze lá. Ze kù ma a có gítí Jézù tí Bìndi-Mbíri; ènò máa, yí a Mbe tí ndoo, káa ze kù bàkà nèté yo á ta rẹ̀ mì wó.

⁶ Tacó à káa gbèè Mbíri tí nó táánò mbe 'dè có ta o bà suu to tí nó máa, «O tòngbaà gbí 'dí'di'o,» nó, ká si ngba wó tí Mbíri kù tòngbaà gbí njembí ze, wàa ze 'ví nò ta ngba yì tí Mbíri, mbe kù tòngbaà gbíro Bìndi-Mbíri nó ni .

⁷ Ze nìndi ze nó káa ndâ kàrà náa à suu 'do tí tú, náa Mbíri ká kù kpolo tí ndâ kpóló-kpolo i mì wó mí gbí ze. Tacó bà túbà éno máa, wotí nìno mbe me gbolò ngé ndii gí nó kù gí a i 'do mì wó tí Mbíri, à me 'do mì ze lá.

⁸ Vò i kù pèrèkè 'bì ze tí vò bà i, káa vò i bà toṛo nje ze ta to wálá; ze ta ndâ 'bí o nò 'dóó i tí nó náa ze 'ví bàkà nó ni lá, káa ze gítí bà jaaka wu á 'do tà kàrà mì ze wálá;

⁹ à kù mèèkè'i tí ze, káa à bè ze lá, à kù toṛo ze ta to, káa à ja woò gbí yì ze lá.

¹⁰ Ze kù ùnje gítí ku go i mì Jézù ta o 'dáá gí, tacó wàa ze 'ví 'vala muu to tí nó go bà 'vala Jézù.

¹¹ Ze kù nò ku ta ṛo ze ta o 'dáá gí ta rẹ̀ mì Jézù; tacó wàa, ndâ 'duù 'ví nò ta cè 'válá mì wó ni mítí ṛa cè bà 'vala ze muu to tí nó go bà 'vala yí tí Jézù.

¹² Gbí có tí nò éno máa, ze a ndâ i mì ku, káa yo a ndâ i mì 'válá.

¹³ À cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Ye 'dè có tacó ye ùnje gí.» À má éno, ze delè kù 'dè có tacó ze ùnje gí.

14 Ze ò ni gî, máa, Mbírì tí nó mbe 'vala Jézù 'do gbí muu'dú wó nó bà 'vala ze 'do gbí muu'dú ze ta ndâ Jézù, yí delè bà kaa ndoo ta ndoo ya tí gí kùro wó gí.

15 Ye kù kònò ndâ sé'i tí nó 'dáá gî tacó tí yo; tacó wàa, nambeè mì Mbírì má yee mì ndâ 'duù me mbè, ndâ 'duù me mbè 'ví ùlù ngba Mbírì.

Bà 'vala ta bà tee njembí mítí Mbírì

16 Tacó éno, ze jé jaaka wu 'do tà nèté mì ze lá; wotí kpétí má kù cee 'do tí ze, njembí ze gítí Mbírì ta rì 'dáá gí káa ngú njembí.

17 Tacó ndâ làmbu sé'i tí nó náa ze kpónó kù kònò nó bà dù tí ká wálá, káa ndú kù 'vii a ndi ndoo gítí bà dù gbí gbolò ngba'o ònó ta òa wálá mbe dù tí ká nò.

18 Tacó ndoo kù zeke'o me gítí ndâ i ònó náa à kù ò ndú ta ọo nó lá; ndoo kù zeke a ndâ i ònó náa à ò ndú ta ọo lá nò, tacó ndâ i ònó náa à kù ò ndú ta ọo nó dù tí ká lá, káa ndâ i ònó náa à ò ndú ta ọo lá nó ká dù tí ká.

5

1 Tacó ndoo ò ni gî, máa, à má njè gbí ndùúrù tí nó náa ndoo kpónó kù 'vala tà á muu to tí nó nó gî, Mbírì bà jé 'bá ònó mbe dù ká dúú kù ya tí, náa à me 'duù ká gèè lá nó, mí gbírì jì ndoo gí.

2 Ndoò kpónó kù ù kpolo ma a ndi bà gèè 'bá mì ndoo gbírì nò mí muu ndoo,

3 tacó wàa à 'ví 'de ndoo sè ta só lá.

4 Tacó à má gítí ònó kpónó si ndoo kù 'vala tà ndùúrù tí nó muu to tí nó nó, ndoo kù 'dè kòlòwò me ta go bà jaka bongo 'do tí ndoo gí lá, ndoo kù

'dè kòlòwò a i ta go bà yuu bòngò mí pí ka wó bòngò, tacó wàa, bòngò tí nó tí bòngò 'wálá nó 'ví yuuku muu bòngò ku gî, ndoo kù 'dè kòlòwò a i ta go bà yuu bòngò mí pí ka wó.

⁵ A Mbírì ká bàkà ndoo tí ndâ mbe dù kù ù bà 'vìsì tí mì ndâ bòngò tí nò; bìndi yí gù túbà jì ndoo máa, àá bà bàkà tí gî ta bà je Bèrì mì wó jì ndoo.

⁶ À má éno, gúku tí ndoo ta o 'dáá gî wálá, ndoo delè nò ni gî máa, ndoo má kálásê kù 'vala muu to tí nó, ndoo me 'dú 'do tí 'bá mì Mbe tí ndoo,

⁷ tacó ndoo kù 'vala a i ta bà tee njembí ndoo mítí Mbírì, ndoo kù 'vala me ta bà nò ndâ i gbírì ta ọ ndoo lá.

⁸ Gúku tí ndoo gbaànjé wálá, à delè gù nìkì tí ndoo a bà cì ndoo, wàa ndoo 'ví ya gî 'bá mì Mbe tí ndoo á co tí bà 'vala ndoo muu to tí nó.

⁹ Tacó éno, à tí ndoo ta o 'dáá gî a go bà peteke tàkòcò Mbe tí ndoo gbí ndâ i ñìnó náa ndoo kù bàkà ndú kpónó á sí ndoo kù 'vala muu to tí nó nó, delè á bìndi ku mì ndoo.

¹⁰ Tacó ndoo 'dáá gî wúnò bà ọ tìyò gbí ngbàngà kùro Bìndi-Mbírì. Ta o tí nò, ndoo 'dáá gî gbaànjé-gbaànjé bà 'de ọ a i ñìnó náa à tí nó mbe 'vii ta ọ cè bà 'vala ndoo táánò á muu to tí nó.

Bà zèè kómbeè ta Mbírì ta ọ è mì Bìndi-Mbírì

¹¹ Ndoò nò ni gî máa bà te duù mítí Mbe tí ndoo a yè wè, tacó éno, ndoo kù yìì ndâ 'bí 'duù gítí bà 'dì có mì wó; káa Mbírì nò ndoo ni ngbárángà'í gî, ye delè koro có máa, yo nò ni gbí njembí yo gî.

12 Ze kpónó kpòò kù pèè me ta bà ùlù tí ze ji yo lá, ze kù 'dè ji yo a cèe nderè bà mba tí yo tacó tí ze. Tacó wàa, yo 'ví ni tí ta bà 'vìsì có ji ndâ ña ndâ 'duù ñinó mbe kù wu gbí ndâ 'duù gítí cè kózò tí ndú, me gítí cè ña i mì ndú lá nô.

13 Tacó à má tí ze a mâ, mâ tí nò kù te ze a i tacó tí Mbírì, káa mâ má tí ze wálá, mâ tí ze wálá a i tacó tí yo.

14 Tacó à kù si ze kù bàkà ndâ i a bà zè Bìndi-Mbírì ta tó njembí, tacó ze ùnje ta njembí ze gî, máa, a gbèe 'dakò ká cì tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî; gbí có tí nò éno máa, ndâ 'duù 'dáá gî gbo gbí bà cì ndò mì wó nò ta yí gî.

15 Yí cì tacó tí ndâ 'duù 'dáá gî, tacó wàa, ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala nó 'ví 'vala káká'i me ká gítí 'dóó miri ndú cuki lá; ndú 'ví 'vala a i tacó tí 'duù tí nò mbe cì tacó tí ndú káa Mbírì gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gî nô.

16 À má éno, 'do tí kpónó kù ya gí kùro, ndoo 'ví waa có mítí 'bí 'duù go i mì ndâ 'duù muu to tí nó nó lá. Ndoò kpètí táánò má waa có mítí Bìndi-Mbírì go i mì ndâ 'duù muu to tí nó gî, ndoo kpónó waa ña bà waa có tí nò mítí wó lá.

17 'Duù má kaa tí wó ji Bìndi-Mbírì gî, yí gí tí ngú 'duù gî; ká tí wó tí nó sàa kùro nó ya gî, ngú tí wó gî gî.

18 À 'vìsì yí tí ngú 'duù nò a Mbírì tí mbe 'vìsì ndoo tí ndâ ku'di tí wó tí ndâ kómbe wó ta rè mì Bìndi-Mbírì, bìndi yí gii je nètè bà bàkà ndâ 'bí 'duù tí ndâ kómbe wó ji ndoo.

19 Có mì ze ji yo kpónó éno máa, Mbírì táánò kù bàkà ndâ 'duù tí ndâ kómbe wó ta rè mì Bìndi-Mbírì. Mbírì táánò ki 'bì wó gítí ndâ vò i mì ndâ

'duù lá, bìndi yí giù bàkà ndoo tí ndâ mbe kpolo tí có mì wó, tí có tí nó mbe túbà kpokèjì bà zèè kómbeè mì wó ta ndâ 'duù nô.

²⁰ Ze kpónó a ndâ bìndi Bìndi-Mbírì. Kòcò ze kpónó ká goolá à káa 'dóó yí tí Mbírì ká kù 'deke tí wó jì yo. Ze kù 'deke tí ze jì yo ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì, máa, Mbírì 'ví 'visì muu yo 'do tí bà dù tí ndâ ku'dì tí wó gítí bà dù tí ndâ kómbe wó.

²¹ Vò i mì Bìndi-Mbírì táánò wálá, káa Mbírì giù yuu yí gí gbí ndâ vò i mì ndoo, tacó wàa, bà toko yí ta ndoo 'ví si ta ndoo 'ví dù ta ndú tí ndâ 'duù jáá á kùro Mbírì.

6

¹ Ze kù 'deke tí ze jì yo go ndâ ka nèté mì Mbírì, máa yo 'ví si nambeè mì Mbírì náa yí bàkà jì yo nó tí i-lê lá.

² Tacó kòcò Mbírì náa yí 'dè nó éno máa,
«Ye táánò òò bà 'deke tí yo ta o tí nó náa à tí nó gí;

Ye táánò konì yo ta ɾì bà 'vala ndâ 'duù gí.»

Yo njaanga ɾo yo, tacó à kpónó nó a o tí nó náa à tí nó. Yo njaanga ɾo yo, tacó à wúnó nó a ɾì bà 'vala yo ká nó.

³ Ze òò 'bí ɲa i-nô náa ze bàkà tacó wàa 'bí 'duù 'ví volo tí ta rẹ̀ nèté mì ze nó lá.

⁴ Káa, ze kù túbà tí ze jì ndâ 'duù máa, ze a ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì gbí ndâ i tí nó náa ze kù bàkà nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Ze kù túbà jì ndâ 'duù máa, ze a ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o bà kònò sé'i, ta o tí nó náa ze má gbí mbugo, delè ta o tí nó náa ndâ i má kpóló-kpolo kùro ze nó.

⁵ Ze kù túbà tí ze, máa, ze a ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa à má kù gbì ze, ta o tí nó náa à má zèè ze mí gbí zàà, ta o tí nó náa ndâ 'duù má kù pìi wo ta ze, ta o tí nó náa ze má kù bàkà du nèté, ta o tí nó náa ò má bè ọ ze ta bèbìlì gî, delè gù je o tí nó náa ze má kù ke ta go.

⁶ Ze kù túbà tí ze, máa, ze a ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta bà 'vala ta ndâ 'duù ta ngbárángà njembí ze, ta bà dù ta muu tí ze, ta bà konì ndâ 'bí 'duù, ta bà bàkà nambeè jì ndâ 'bí 'duù, ta bà bàkà ndâ i 'do gbí wotí mì Bèrì-mi-Mbírì, gù je bà zè ndâ 'duù nìkì ta yúco.

⁷ Ze kù túbà tí ze tí ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta bà ma Banga-Ngú-Có ta wotí tí nó náa Mbírì je jì ze nò, gù je bà 'vala tí ndâ 'duù jáá kùro Mbírì go zí'i bà kpolo tí ze.

⁸ Ze kù túbà tí ze tí ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa ndâ 'duù má kù te duù mítí ze, delè ta o tí nó náa ndâ 'duù má te duù mítí ze lá; ta o tí nó náa à má kù ùlù rẹ ze, delè ta o tí nó náa à má kù volo rẹ ze, delè ta o tí nó náa à má kù go 'vére mítí ze, káa ze kù 'dè a yúco.

⁹ Ze kù túbà tí ze tí ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa à má kù si ze goólá à ò ze nì lá, káa à ò ze nì ngbárángà'i gî, ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndâ 'duù ònó mbe cì gî, káa yo kù ònó a ze tí ndâ wu 'duù kuu nò; delè ta o tí nó náa à má kù bàkà ze goólá à waa có ku mítí ze gî, káa à zi ze kálásé.

¹⁰ Ze kù túbà tí ze tí ndâ mbe kù bàkà nèté mì Mbírì ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndâ 'duù ònó ta sé có ká gbí njembí ze, káa tàkòcò ze ta o 'dáá gî ká pétékè'i; ta o tí nó náa à má kù si ze tí ndâ mbe yê, káa ze a ndâ mbe i, delè ta o tí nó náa

à má kù si máa i ze wálá, káa ndâ i 'dáá gî kuu mî ze.

¹¹ Ze kù 'dè có ngbàrá-ngbàrá ji yo tí ndâ 'duù gbí gbata Kòrìndi; ze 'boo có 'do tí yo lá.

¹² Ze mò yo 'do tí ze lá, a yo ká kù mò tí yo á 'do tí ze.

¹³ Kpèti ká éno, ye kpónó kù 'dè có ji yo ká go bà 'dè có mî bu ndâ 'viì ji ndâ 'dóó 'viì mî wó; má éno, yo delè 'ví túbà ji ze máa yo zè ze nìkì ma.

Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ mbe kù bàkà i ji ndâ sú mbíri

¹⁴ Yo 'ví nì kaà ta ndâ vò 'duù lá, tacó ndâ tó i nì kaà ta vò i lá. 'Dí'di'o delè nì kaà ta ngba'o lá.

¹⁵ Bìndi-Mbíri bà toko có ta Mbe-wàtà ta ña kpokèji ngayi? A yè ká bà toko ndâ mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri ta mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíri lá?

¹⁶ À yè ká toko 'bá-Mbíri ta ndâ sú mbíri? Tacó ndoo a ndâ 'bá mî wu Mbíri, á go kòcò Mbíri náa yí 'dè éno máa,

«Ye bà gèè 'bá mî ye mí gbí òkò tí ndú;
ye delè bà 'vala gbí òkò tí ndú.

Ye bà dù tí Mbíri mî ndú;
bìndi ndú bà dù tí ndâ 'duù mî ye.»

¹⁷ «Kòcò Mbíri máa,

«À má éno, yo co 'do gbí òkò tí ndú gî,
yo njèè gbí òkò tí yo ta ndú gî,
yo gàà 'bì yo mítí ndâ i ñinó ta bètí tí ndú nó lá,
bìndi ye bà te wíri mítí yo.

¹⁸ Ye bà dù tí bu yo,
bìndi yo bà dù tí ndâ 'viì mî ye ta ndâ nájú ye.»

Ǹìnò a k̀òc̀ò Mbe tí ndoo tí Gba tí ndâ i 'dáá g̀í.»

7

¹ À má é̀nò, ndoo caka ndâ ña ndâ i ñìnó 'dáá g̀í mbe k̀ú bàkà b̀ètí mítí ndoo nó á 'do tí ndoo g̀í; ndoo delè 'ví gee tí ndoo 'do tí ndâ i ñìnó 'dáá g̀í mbe k̀ú bàkà b̀ètí mítí lilí ndoo, lê náa à 'dáá nò máa ndâ k̀òc̀ò cí mì Mb̀ìr̀ì jì ndoo ká nò nò, ndâ ná'vindí. Ndoò dù tí ndâ c̀èè tó 'duù tí ndâ mbe k̀ú c̀ì g̀úku tí Mb̀ìr̀ì.

Ndâ mbe k̀ú kili ta r̀è mì Bìndi-Mb̀ìr̀ì peteke t̀àk̀òc̀ò Páwòlò

² Yo zè ze ta ñjembí bà zè Mb̀ìr̀ì, tacó ze me ndâ mbe ya gítí 'duù ta 've nderè lá, ze volo 'duù lá, ze delè zò 've i mì 'duù lá.

³ Ye k̀ú 'dè có tí nó jì yo me tacó bà volo r̀è yo lá, tacó ye táánò 'dè jì yo sàà k̀ùro g̀í, máa, mbí ze ta o 'dáá g̀í ká kuu gá'dáá tí yo, yo a ndâ ka 'válá mì ze, yo delè a ndâ ka ku mì ze.

⁴ Ye k̀ú koꝛo có 'dáá g̀í lì ká mítí yo, ndâ t̀ù ye k̀ú uu ñje-ñjèè tacó tí yo; g̀úku tí ye gbaànjé gbí bà k̀ònò ndâ sé'i mì ndoo wálá, t̀àk̀òc̀ò ye k̀ú peteke ta o 'dáá g̀í ngé ndii g̀í.

⁵ Tacó à kp̀ètí ká b̀ìndi bà g̀ì ze g̀í gbí M̀èsidóniyà nó, pípìr̀ì pí ze lá, tacó ze g̀ì ká c̀úmú g̀í gbí ndâ vò i: ndâ 'duù k̀ú 'dèèkè mà gbí òkò tí ndú, à delè tí ye ta o 'dáá g̀í káa g̀úku.

⁶ Káa Mb̀ìr̀ì tí mbe k̀ú t̀ò 'dè ngo mì ñjembí ndâ 'duù tí nó náa ñjembí ndú k̀ú doo nó, g̀ì t̀ò 'dè ngo mí ñjembí ze,

⁷ me ká tacó bà g̀ì Títò g̀í mì ze cuki lá, à delè g̀ì 'dèè ñjembí ze a có tí nó náa yí 'dè jì ze ta r̀è yo, máa, yo 'dèè ñjembí yì si yì táánò mì yo ká

nó ngé ma nô, giì je ndâ 'bí có tí nó náa yí 'dè ji ze éno máa, kô'o tí ye tí yo ngé ndii gí, máa, yo kú nì nikaláká gítí có bà pèè mbí ye mì yo, máa, yo ká léngé-lenge kú ù bà tì muu ye; tacó éno, tàkòcò ye kú peteke ndii ñìnó sàà kùro nó gí.

⁸ Ye nì nikaláká tacó bà kpolo tàkòcò yo mì ye á gbí wáràgà tí nò lá. Káa ye kpêtí táánò má nì nikaláká ta bà ñò bà kpolo tàkòcò yo ta làmbu kòndi o gí, ye kpónó gítí bà nì nikaláká wálá.

⁹ Káa tàkòcò ye kpónó kú peteke me tacó máa ye kpolo tàkòcò yo gí nò lá; à kú peteke a i tacó a bà kpolo tàkòcò yo nò ká sì yo 'ví 'visì muu yo 'do tí ndâ vo-vò kpokèjì mì yo. Ñìnò a ña kpo tàkòcò tí nó mbe nìkí tí Mbíri nó ká nò. À má éno, ze kpolo tàkòcò yo me ta vò i lá.

¹⁰ Tacó tàkòcò 'duù má kpolo tacó tí Mbíri, ñìnò a ña kpo tàkòcò ñìnó mbe kú si Mbíri 'ví 'vala 'duù tí nò ta bà sì yí 'ví 'visì muu wó 'do tí ndâ vò i mì wó; 'duù nì nikaláká gítí bà dù ta ña kpo tàkòcò tí nò lá. Káa bà dù ta kpo tàkòcò ká tacó ndâ i muu to tí nó cuki kú gí a i ta ku ji 'duù.

¹¹ Ña bà te kpomuu gbí yì yo, ña go bà tùbà tí yo tí ndâ yê ta vò i mì yo wálá tí yo, ña bà kpolo tàkòcò yo gítí vò i, ña gúku Mbíri tí yo, ña kô'o tí ye tí yo, ña go bà waa có mítí ndâ mbe bàkà vò i tí yo! Gbí ndâ i tí nò 'dáá gí, yo kú tùbà tí yo máa, vò i mì yo wálá.

¹² À má éno, ye kpêtí táánò má cu wáràgà tí nò ji yo, ye cu me tacó máa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo bàkà vò i gí nò lá, ye delè cu me tacó máa à bàkà vò i mítí 'bí 'duù gbí òkò tí yo gí nò

lá. Ye cu a i tacó bà tùbà ji yo ngbàrángà'i éno máa, Mbířì nò ọa bà bàkà có tí ze mì yo gí.

¹³ Tacó éno, njembí ze 'dèè gí.

Káa tàkòcò ze ta o tí nò gii peteke ndii ñinó sàà kùro nó gí a i gítí có bà peteke tàkòcò Títò; tacó yí 'dè có ji ze máa, a yo 'dáá gí ká mòkò gúku 'do gbí njembí yì gí.

¹⁴ Ye táánò wu gbí yo ji yí gí, káa yo kpónó te nò mí ro ye lá, jé ká go ñinó náa ze ta o 'dáá gí kú 'dè ji yo káa yúcó nò. Tacó éno, bà wu gbí yo mì ze ji Títò gí tí yúcó gí.

¹⁵ Mbí wó má 'va tí tí ọa bà 'di có mì wó mì yo, ta ọa bà muku tí yo, ta bà gu yo gítí bà te wířì mítí wó, njembí wó wálá.

¹⁶ Tàkòcò ye peteke gítí bà dù njembí ye gítí yo gbaànjé nò ngé ndii gí.

8

Bà je i ji ndâ 'duù

¹ Ndâ ná'vindí ze, có gbí njembí ze ji yo éno máa, yo nò nambeè mì Mbířì náa yí kú bàkà ji ndâ mbe kú kili ta ọè mì Bìndi-Mbířì á ta ndí tí ndâ bàndò gbí to Mèsìdóniyà nó ni .

² Vò yé táánò gii tè ndú ta ọa wálá, káa tàkòcò ndú ta o 'dáá gí ká pétékè'i. Ndú táánò a ndâ vò mbe yé, káa ndú ta o 'dáá gí kú je i ji ndâ 'duù.

³ Ye kú 'dè có ji yo ta kponje gítí wálá máa, ndú táánò kú je i ji ze ká go bà wotí mì ndú, delè ta ndâ 'bí o ndú kú je ndii muu wotí mì ndú gí 'do gbí 'dóó có mì ndú gbí njembí ndú.

⁴ Ndú táánò kù 'deke tí ndú ji ze ta njembí ndú gbaànjé máa, ze si ndâ yì 'ví yuu 'bì ndâ yì mí gbí nètè bà konì ndâ 'duù mì Mbírì gbí to Jùdèyà.

⁵ 'Bí i náa ze táánò jé koṛo có gítí lá a ñinó máa, ndú táánò kpédélé'i yòò tí ndú ji Mbe tí ndoo tí Bìndi-Mbírì, bìndi ndú delè gù yòò tí ndú ji ze go có mì Mbírì.

⁶ Tacó éno, ze gù 'deke tí ze ji Títò máa, yí yee nje tó nètè tí nó náa yí 'bità bà bàkà gbí òkò tí yo nò.

⁷ Yo kpónó kpòtí gbí ndâ i 'dáá gî: Yo kpòtí gbí bà tee njembí yo mítí Bìndi-Mbírì gî, yo kpòtí gbí bà ma Banga-Ngú-Có gî, yo kpòtí gbí bà 'di gbí yúco gî, yo kpòtí gbí bà dù ta go bà bàkà nètè ze 'do gbí 'dóo có mì yo gbí njembí yo, delè ta bà zè ze ñikì maa gî. À má éno, có gbí njembí ye éno máa, yo delè 'ví kpòtí gbí bà bàkà tó nètè tí nò.

⁸ Ye kù 'dè có tí nó ji yo me tacó wàa yo 'ví bàkà go kòcò ye nò lá. Ye kù tù a bà ña go bà konì tí mì ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì ji yo. Ye delè kù pà a bà ñò máa, àá mì yo dú káa cèè tó bà zè tí wè?

⁹ Tacó yo ñò nambeè mì Mbe tí ndoo Jézù tí Bìndi-Mbírì ni gî; yo ñò ni gî máa, yí táánò a mbe ndâ kpo-kpò i, káa yí gù gí tí mbe yê tacó tí yo. Tacó wàa bà dù yì tí mbe yê nò 'ví si yo 'ví gí tí ndâ mbe ndâ kpo-kpò i.

¹⁰ Có gbí yì ye éno máa, à ñikì máa yo kpónó 'ví cee nètè tí nó náa yo táánò 'bità bà bàkà gbí ndoo tí zó mbe ndii zó gî, yo táánò me káa ndâ kpédélé mbe bàkà i cuki lá, yo delè a ndâ kpédélé 'duù mbe dù ta go bà bàkà i.

11 Yo ya gí kùro ta nèté tí nò, wàa yo 'ví cee tí gí. Yo dù ta go bà cee , á go go bà 'bìtà táánò tí yo nó, á ta i ònó náa à kuu 'bì yo nò.

12 Go bà je i ji Mbíri má kuu tí 'duù, Mbíri bà lì 'bì wó ká gí tà òa i-nambee ònó náa 'duù tí nò bà tù ji yí nò, yí bà lì 'bì wó me gí tà i ònó náa áa mì 'duù tí nò wálá nó lá.

13 Gbí có mì ye nò me éno máa ndâ 'bí 'duù ònòndi ndú 'ví dù tí ndâ mbe 'de i gbí 'dê tí, wàa, gbímbyi yo 'ví ba ta nèté gí nò lá.

14 Gbí có mì ye éno máa, «Wò má zò 'bò gí mì ka lo, ka lo 'ví zò 'bò gí mì lo.»

15 Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, «Sè i dù gbí gálá mì mbe da i lá, káa i jé cee 'do gbí gálá mì mbe da i lá, lá,» nò.

À tuu Títò gí Kòrìndi

16 Ze 'dè òkì maa ji Mbíri tí mbe wu go bà koni yo á go ònó gbí njembí ze nó mí gbí njembí Títò.

17 Yí táánò ùnje gítí có bà ya gí mì yo kà nò me ká gítí có bà 'deke tí ze ji yí cuki lá, a go bà koni yo ká si yí ya gí mì yo kà, 'do gbí 'dóó có mì wó gbí njembí wó.

18 Ze kpónó kù tuu ndú ji yo kà ta 'bí ná'vindí, náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri mì ze káa 'dáa gí kù te duù mítí wó tacó yí a tó mbe ma Banga-Ngú-Có.

19 Ná'vindí tí nò náa ndú kù ya ta Títò gí mì yo kà nò delè káa gbèe 'duù tí nó náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí ndâ tende bàndò káa cu 'bì ndú mítí wó máa, ze nò nó banga nèté tí nó náa ze kù nò tacó bà wu rẹ̀ Mbe tí ndoo, delè tacó bà túbà máa, go bà koni tí kuu tí ze nò.

²⁰ Cò gbí njembí ze kpolo ma éno máa, ndâ 'duù 'ví 'dè vò có gítí ze tacó ndâ i-nambeè tí nó náa ze kù bàkà tùkà'i nó lá.

²¹ Tacó ze kù jè ta bà dù tí ndâ 'duù jáá me ká kùro Mbe tí ndoo cuki lá, ze delè kù jè tí mí kùro ndâ 'duù.

²² Bà ta'ò 'duù náa ze kù kpò yí mító ndâ Títò, wàa ze 'ví tuu ndú ji yo kà a 'bí ná'vindi ndoo náa ze ta o 'dáá gí kù ò muu wó káa ze gù 'de yí tí yú 'dakò, tacó njembí wó gítí yo ká gbaànjé.

²³ À má gítí Títò, yí a ka ye náa ze kù bàkà nèté yo ta yí; káa ndâ 'duù tí nó sósò'ò tí ndâ ka wó mbe nó nó a ndâ 'duù náa ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì kù tuu ndú, ndú a ndâ mbe kù si rẹ̀ Mbe tí ndoo 'ví wu .

²⁴ À má éno, yo túbà tó bà zè tí ji ndú á mí kùro ndâ mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì. Tacó wàa, bà wu gbí yo mì ze ji ndâ 'duù 'ví dù me tí 'vére lá.

9

Bà koni ndâ ka tí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbírì

¹ Ye ò 'dóó nderè bà cu wáràgà mì ye ji yo gítí có bà koni ndâ 'duù mì Mbírì á mì yo lá,

² tacó ye ò ni gí máa, go bà koni tí tí yo ngé ndii gí. À má ta bà 'dè ta yúco, ye kù wu gbí yo ji ndâ 'duù gbí to Mèsidóniyà máa, «Ndâ 'duù gbí ndâ to Àkáyà 'viindi tí ndú gítí bà koni tí 'do gbí ndoò tí nó mbe ndii nó gí.» Nja go bà koni tí tí nò mì yo nò kpónó tanga go bà koni tí mí gbí njembí ndâ 'duù gbí to Mèsidóniyà gí.

³ Káa ye kpónó kù tuu ndâ ná'vindí ndoo ji yo, tacó wàa, bà wu gbí yo mì ze ji ndâ 'duù 'ví dù me ká tí có ta nje sínò lá. Ye kù tuu ndú ji yo, tacó wàa, yo 'ví 'vii ta ndi tí yo, á go có tí nó náa ye 'dè ji ndâ 'duù éno máa yo 'viindi tí yo cee sàà gî nô.

⁴ À má me éno lá, káa ze má ya gí mì yo kà ta ndâ 'bí 'duù 'do gbí to Mèsìdóniyà, káa ndú má 'de yo 'viindi tí yo go có tí nó náa ze 'dè ji ndú nó lá, ze tí ndâ 'duù tí nó mbe tee njembí ze 'dáá gî mítí yo nó bà te muu ze gí yaà wálá ji nô, à 'dè ñindi yo tí ndâ 'duù tí nó náa ze kù wu gbí yo nó lá.

⁵ Tacó éno, ye kù tuu ndâ ná'vindí ndoo ji yo kùro bà gí ze, tacó wàa, yo 'ví kili tí ta ndâ i-nambeè ñínó náa à kuu mì yo nó, á go 'dóó có mì yo gbí muu yo; à 'ví dù me go ñínó máa à kù gò 'do mì yo ta wotí nó lá.

⁶ Có a ñínó máa, mbe ji gbèe muuti kù kili i 'do ká gbí po gbèe muuti, káa mbe ji gbolò po nji kù kili i 'do gbí gbolò po nji.

⁷ À má éno 'duù, 'ví je káa bà wotí mì wó, yí 'ví je me ta jàmànakà gbí dii wó lá; à delè 'ví kùmùkù yí gítí bà je me kúmùkù-kùmùkù lá, tacó à ñìkì tí Mbíri a i ñínó náa 'duù je ji yí ta pétékè tàkòcò wó nô.

⁸ Wotí bà je ndâ ña ndâ tó i 'dáá gî túkà'i ji yo ta o 'dáá gî kuu tí Mbíri, tacó wàa, ndâ i 'dáá gî 'ví dù kuu tí mì yo gítí miři yo, sè ndú delè 'ví dù tókà'i kuu tí tacó bà bàkà ndâ ña ndâ 'bí nèté 'dáá gî.

⁹ Á go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri

énó máa,

«Ἰὸ ῥο ndâ i tí wó wálá, yí kù je i ji ndâ yê; yí bà dù tí 'duù jáá ká dúú bà ya tí ,» nô.

¹⁰ Mbírì tí mbe kù wele n̄jì ña ji ndâ mbe ji n̄jì, delè tí mbe kù je i-zó-zò ji ndâ 'duù nó, bà sa ndâ ña n̄jì ña ñìnó ta go ndú tí yo nó 'dáá ḡi ji yo tókà'i, tacó wàa yo 'ví da ta i tacó bà konì ta ndâ 'duù me mbè.

¹¹ Mbírì bà bàkà yo tí ndâ mbe da i, tacó wàa ṅó ῥo i ta o 'dáá ḡi 'ví dù tí yo wálá, delè tacó wàa ndâ 'duù tí nó n̄a yo kù tuu ze ta ndâ i-'bì yo ji ndú nó 'ví ùlù Mbírì.

¹² Tacó tó nèté tí nò n̄a yo kpónó kù bàkà nò kù je cuki me káa ndâ i ñìnó ta có tí ndú gbí njembí ndâ 'duù mì Mbírì nó lá, à delè kù si ndâ 'duù 'ví 'dè n̄kì maa ji Mbírì me gbolò.

¹³ Tacó tó nèté tí nó n̄a yo kù bàkà ji ndâ 'duù 'dáá ḡi nó kù túbà énó máa, njembí yo a njembí ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì, delè ndâ 'bí ka yo mbe kù kili ta ṛè mì Bìndi-Mbírì bà ùlù Mbírì tacó ña kpokèjì bà ùnje, ta bà bàkà go có mì Banga-Ngú-Có mì Bìndi-Mbírì, mì yo. Ndú delè bà ùlù Mbírì tacó yo ṅò ṅó ῥo i lá, yo kù tù 'bì yo ji ndú, delè ji ndâ 'bí mbe ùnje gítì Bìndi-Mbírì 'dáá ḡi.

¹⁴ Ndú kù 'deke tí ndú ji Mbírì ta pétékè tàkòcò ndú tacó ña serè tende nambeè tí nó n̄a yí bàkà ji yo nô.

¹⁵ Ndoò 'dè n̄kì maa ji Mbírì tacó ña gbolò i-nambeè mì wó n̄a yí je ji ndoo nô.

10

Páwòlò tì muu nèté mì wó

¹ Nìno a 'dóo ye tí Páwòlò ká kù 'deke tí ye jì yo. Ye tí 'duù tí nó náa yo kù 'dè có máa, ndoo má ta ndoo bà gbèe to, ye a mbe nambeè, tí 'dè 'duù, káa ye má yèè 'do tí yo á gí ndiì gí, ye me juù nô.

² Ye kù 'deke tí ye jì yo ta pétékè có, delè ta nambeè mì Bìndi-Mbírì, máa, ye má ya gí mì yo kà, yo 'ví yòòngò ye gítí bà gbùrùngà yo lá; tacó ta o tí nó náa ye bà ya gí mì yo kà nó, ye bà gbùrùngà ndâ 'duù tí nó mbe kù 'dè có máa ze kù bàkà i go i mì ndâ 'duù muu to tí nó nó, ta kponje gítí wálá.

³ À dú káa yúcó máa ze kù 'vala muu to tí nó, káa cè bà dù 'bà-gó mì ze me go bà dù 'bà-gó mì ndâ 'duù muu to tí nó lá.

⁴ Ndâ zí'i-gó mì ze me go ndâ zí'i-gó mì ndâ 'duù muu to tí nó lá. Ndú a ndâ kpóló-kpolo zí'i-gó mì Mbírì, náa ze kù ki'viki ta ndâ mbe wotí mbe kù tè Mbírì ta gó. Ze kù kpò ta nje ndâ mbe kù tò kponje 'véřè;

⁵ ze kù voloko ta gbí ndâ có bà mòò ọ mbe kù nè muu ndâ 'duù 'do tí có mì Mbírì; ze kù 'visì muu ndâ 'duù 'dáá gí, wàa ndú 'ví kořo có go i mì Bìndi-Mbírì.

⁶ Ze kpónó ká léngé-linge kù ù bà waa có mítí ndâ mbe 'di có lá, náa yo 'dáá gí má gí tí ndâ mbe 'di có gí nò.

⁷ Yo kořo có dí tà lá. 'Bí 'duù gbí òkò tí yo má kořo có máa yì a 'duù mì Bìndi-Mbírì, yí delè 'ví kořo muu wó máa ze ngbá káa ndâ 'duù mì Bìndi-Mbírì go yì.

⁸ Tacó ye kpèti má wu gbí wotí tí nó náa Mbírì je jì ze nó, nô ọ ye gítí wálá, tacó yí je wotí tí

nò jì ze a i tacó bà bàkà yo tí ndâ 'dakò, yí je jì ze me tacó bà volo yo lá.

⁹ Go bà dù tí ña 'duù ñinó mbe kù te gúku mítí yo ta bà cu mbè wáràgà jì yo nó tí ye wálá;

¹⁰ tacó 'bí 'duù gbí òkò tí yo bà 'dè có máa, «Ndâ có gbí ndâ wáràgà mì Páwòlò me kpoò, ta wu ká nje ndú, káa wò má ñò yí, yí ká jó'dókò'i ta gbí có mì wó wálá!»

¹¹ 'Duù ñinó mbe 'dè ña có tí nò nó 'ví koṛo muu wó máa, có tí nó náa ze kù tuu jì yo ta wáràgà si ze á kè'bí nó káa gbèe có tí nó náa ze kèjì gí bà 'dè jì yo ta o tí nó náa ndoo má ta ndoo bà gbèe to nò.

¹² Yúco a ñinó máa, ze kù 'dè me có máa ze ma nò lá; ze delè kù 'vii me tí ze ta ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú máa ndâ yì ma nó lá. Ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà tí ndú ta kpéétí ndú máa ndâ yì ma, mbe kù ñò tí ndú ta kpéétí ndú máa ndâ yì ma nò a ndâ 'duù ñinó ta muu tí ndú jé gí wálá.

¹³ Káa à má gítí ze, ze bà wu gbí tí ze ndii ñinó náa à tí nó wálá; ze bà wu káa gbí nèté tí nó náa ze yee tí gbí òkò tí yo nò.

¹⁴ Káa yo lê kpónó má kù dù a i gbí po nèté mì ze, gbí éno máa, ze táánò o me muu bà 'bè nèté ta o tí nó náa ze ya tí gí bà ma Banga-Ŋú-Có mì Bìndi-Mbírì jì yo kà nó lá.

¹⁵ Tacó éno, ze wu gbí nèté mì ndâ 'bí 'duù náa ndú bàkà ndii muu bà 'bè nèté tí nó náa Mbírì ka jì ze gí nó lá. Có gbí njembí ze éno máa, yo 'ví tee njembí yo mítí Mbírì tí kpoò ndii ñinó sàa kùṛo nó gí; tacó wàa, po nèté mì ze 'ví dò ta gbí tí gbí òkò tí yo ta o 'dáá gí gbí po to tí nó náa

Mbíri ka ji ze nò.

¹⁶ Tacó wàa ze 'ví ya tí gí bà ma Banga-Ngú-Có ji ndâ 'bí 'duù gbí ndâ 'bí to kapí yo kà, á co tí bà dù kù wu gbí po nèté náa à bàkà gbí njí mì 'bí 'duù cee sàà gí.

¹⁷ Káa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, «Go bà wu gbí tí má tí 'duù, 'duù 'ví wu gbí i tí nó náa Mbe tí ndoo bàkà nò.»

¹⁸ Tacó i gbí bà koṛo có mì 'duù ta kpéetí wó máa yì a i nò wálá; i a i gbí bà koṛo có mì Mbíri máa 'duù a i.

11

Ndâ Páwòlò ta ndâ sù mbe nò tú mì Jézù

¹ Yo bàkà nambeè mì yo, wàa yo 'ví zèè njembí yo, tacó làmbu ñónókó ta ndâ 'bí o kuu tí ye.

² Ye kù tò kii muu yo, jé ká go bà tò kii mì Mbíri muu yo; tacó yo a ndâ ngbutu 'vinî ta ngbárángà njembí yo náa à je kâ mí tàkò yo tacó tí Bìndi-Mbíri gí.

³ Káa à tí ye a gúku máa, 'bí i kèjì gí bà volo muu yo, go bà ñi gbí tù Èvà mì kpoo táánò ta tiṛi, bìndi njembí yo bà giù dù me ta kábà gítí Bìndi-Mbíri lá.

⁴ À tí ye a gúku tacó yo kù 'di có mì ndâ 'bí 'duù mbe ya gí mì yo kà, kù ma có gítí 'bí tende Jézù á bìndi Jézù tí nó náa ze kù ma có tí wó nò; yo kù ùnje gítí 'bí tende bèri á bìndi Bèri-mì-Mbíri náa yí je ji yo nò, yo delè kù ùnje gítí 'bí tende banga-ngú-có á bìndi Banga-Ngú-Có tí nó náa ze ma ji yo nò.

⁵ Ye koṛo có máa ndâ 'duù tí nó náa yo kù nì «ndâ kpo-kpò tú» mítí ndú nò ndii ye ta 'bí làmbu i njí'díí éno lá.

⁶ Ye kpêti má me muu-có lá, muu kuu tí ye; ze kù tubà ji yo ta o 'dáá gî, delè gbí ndâ i 'dáá gî.

⁷ Ye táánò je mboo 'do mì yo ta o tí nó náa ye ma ta Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji yo nó lá; ye ta o tí nó si tí ye tí i lá, tacó waa yo 'ví dù tí tí ndâ i. Bà bàkà éno mì ye táánò lè gî?

⁸ Áá táánò a ndâ 'bí tende mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri ká kù ko mboo nèté tí nó náa ye ta o tí nó kù bàkà gbí òkò tí yo nó ji ye. Ye ta o tí nó gbí 'bí ɲa kpokèjì kù kùmùkù a ndâ i mì ndâ 'bí mbe kù kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tacó bà koni ta yo.

⁹ Ta o tí nó táánò náa ye kuu mì yo kà nó, ye pèè mbí yo maa yo koni ye nó lá, tacó ndâ ná'vindi mbe gî 'do Mèsidóniyà gî ta ndâ i ɲinó náa à gbí njembí ye nó 'dáá gî ji ye gî. Ye táánò bàkà ríki mí gbí mbí yo lá, ye delè kèjì gí bà bàkà wálá.

¹⁰ Yúco mì Bìndi-Mbíri kuu gbí njembí ye, à má éno, ye kù ci yo máa, mbe rọ̀ ye 'do tí bà wu gbí có tí nó gbí to Àkáyà wálá.

¹¹ Ye kpónó kù 'dè có tí nó tacó náa ye zè yo ñikì lá nò? Mbíri ɲò ni gî máa ye zè yo ñikì ma.

¹² Ye bà dù kù bàkà nèté tí nó náa ye kpónó kù bàkà ji yo ká sínò nó, tacó bà waa wúngbó ndâ 'duù tí nó mbe kù zò mboo tàkò nèté mì ndú, káa ndú kù wu gbí tí ndú máa, ndâ yì kù bàkà nèté mì Mbíri ká go ɲindi ze nò.

¹³ Tacó ndâ ɲa ndâ 'duù tí nó me ndâ cèe tú lá, ndú a ndâ sú tú, mbe kù 'dè 'vére gítí nèté mì

ndú ta bà bàkà tí ndú máa ndâ yì a ndâ cèe tú mì Bìndi-Mbíri.

¹⁴ Káa à me seṛè lá, tacó à kpêṛí káa Gba-wàtà, yí kù 'vìsì cè kózò tí wó go cè kózò tí basìlì mì Mbíri.

¹⁵ À má ènò, bà bàkà tí ndâ bòò mì Gba-wàtà, máa ndâ yì a ndâ mbe kù bàkà jáá nèté me seṛè lá; káa Mbíri bà waa có mítí ndú ta ndòngbú o 'vii ká ta ndâ ṛa i mì ndú náa ndú kù bàkà kpónó nò.

Bà mbu Páwòlò gbí nèté bà nò tú mì Jézù

¹⁶ Ye kù ci yo máa, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo 'ví koṛo có máa ye a mbe ṛónókó nò lá. Káa yo kpêṛí má koṛo có máa ye a mbe ṛónókó, yo 'ví ùnje máa ye a mbe ṛónókó ká tacó wàa i tacó bà wu gbí mì ye 'ví dù ká njí'díí.

¹⁷ Ye kù 'dè có tí nó me ta wotí mì Mbe tí ndoo lá; à má gítí có bà wu gbí tí, ye kù 'dè có go i mì mbe ṛónókó.

¹⁸ Káa ndâ 'duù me mbè lê má kù wu gbí tí ndú tacó ndâ i muu to tí nó, ye delè bà wu gbí tí ye go ṛìndi ndú nò.

¹⁹ Tacó yo 'dáá gí kù kònò ndâ mbe ṛónókó, tacó yo 'dáá gí a ndâ mbe 'di gbí-o.

²⁰ 'Duù má kù bàkà yo tí ndâ i-zógó-zogo, yí má kù zò yo tí wuù, yí má kù bàkà tìrì ta yo, yí má kù bàkà tí wó tí gbolò 'duù ji yo, yí delè má si yo ṛo wó tí i lá, yí delè má gbì gbíro yo, yo kù zèè njembí yo.

²¹ A nò ká ṛo ye tacó bà 'dè có ji yo máa wotí bà bàkà go ènò táánò tí ze wálá!

Káa ye kpónó bà bàkà tí ye tí mbe ñónókó, wàa ye 'ví 'dè ta có ñónókó, kù wu ta gbí tí ye go i mì ndâ ka ye mbe ñónókó nô.

²² Ndú má a ndâ Ìbìráyò, ye delè káa Ìbìráyò. Ndú má a ndâ 'viì-gù Àbìráámò, ye delè káa 'viì-gù Àbìráámò.

²³ Ndú má a ndâ bòò mì Bìndi-Mbíri, ye a kpóló-kpolo bòò mì Bìndi-Mbíri ndii ndú gí — ye kù 'dè có go i mì mbe mâ. Ye bàkà nèté tí kpoò ndii ndú gí, à zèè ye mí gbí zàà ta bà me mbè ndii ndú gí, à 'deke bà gbì ye lá, ye delè cóó-cóó kù ñò ku ta ɾo ye.

²⁴ Ndâ gba mì ndâ Jùdéyà gbì mbità ye ta zèè mù zi'duù-gbaànjé-nje muu'bi nje-muu'bi vô nje-vô nà'ô (39) 'vìlì vô.

²⁵ Ndâ gba mì ndâ Ròmánò gbì ye ta ndâ mù ta bà ta'ô; ndâ 'duù gbí gbata Lísítàrà bàkà có bà zi ye ta bà 'vaka ye ta díí ta bà gbaànjé; ndâ gbâ ki'viki gbí tí ta ye mí gbí u ngo ta bà ta'ô, ye too yé ta ɾi pí kù mù lâ á ɾo ngo ta bà gbaànjé.

²⁶ Nó jé waa 'do kò ye lá; ye 'de vò i ta ndâ 'bí o muu ndâ 'bí nó tí nò 'do mì ndâ ngo ñìnó mbe ò gí nô, ye gbí ndâ 'bí nó tí nò va tí ye 'bì ndâ mbe kù kùmùkù i mì ndâ 'duù, ye gbí ndâ 'bí 'de vò i ká 'do mì ndâ 'dóó 'duù mì ye tí ndâ Jùdéyà, ye gbí ndâ 'bí 'de 'do mì ndâ 'duù ñìnó mbe ñò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nô, ye gbí ndâ 'bí nó 'de 'do mì ndâ 'duù gbí ndâ gbata, ye 'de gbí ndâ 'bí 'do mì ndâ 'duù gbí kángáá nga ngoò, ye gbí ndâ 'bí nó 'de 'do ɾo ndâ kpo-kpò ngo, ye 'de gbí ndâ 'bí 'do mì ndâ sú ná'vindí.

²⁷ Ye kù ka wu'o ta nèté, ye delè gbí ɾiki, ɾi

'de ɾo ye ta bèbìlì lá, ye 'de ndâ i-zó-zò ta ngo lá ta bà me mbè, ye kû dù gbí cò'o ta 'bá muu ye wálá, bòngò delè yaka cee 'do tí ye gí.

²⁸ À 'deke bà mù njembí ye ta ɾi 'dáá gí tacó tí ndâ 'duù tí nó mbe kû kili ta ɾè mì Bìndi-Mbíɾì nó mí gbí ndâ 'bí vò i tí nó mbe 'de ye nó lá?

²⁹ A 'di ká me jó'dókò, káa ye jo'doko go yí lá? À ee a ndi 'di gítí vò i, káa njembí ye tù-bè-kpâ gítí 'duù tí nó mbe ee ndi wó nó lá?

³⁰ Ye má wu gbí tí ye, ye bà wu a gbí ndâ i tí nó mbe tùbà ndâ i-ɱónókó mì ye gí sè nò.

³¹ Mbíɾì tí Bu Mbe tí ndoo Jézù, tí 'duù tí nó náa à 'ví kû ùlù yí dúú bà ya tí nó, ɱò ni gí máa, ye 'dè 'vèrè lá.

³² Gbolò 'duù mì gbolò gba tí nó ta ɾè wó a Àrétàsì nó táánò kaa ndâ àsìkèrì gí bà ù njekèjì ndùgù gbata Dàmásìkù tí ye wàa ndú 'ví zèè ye.

³³ Káa ye gí 'vala 'do 'bì wó ta bà yuu ye mì ndâ kómbe ye gbí kèè ta wú co tí nga gùù tí su-sú ndùgù gí sè.

12

Mbíɾì 'dè ndâ có kóó mì wó jì Páwòlò gbí ɾì

¹ Kózò tí ye bà wu gbí tí ye; i gbí bà wu gbí tí 'duù wálá, káa ye bà wu gbí bà ɱò Mbe tí ndoo ta bà 'dè gbí ndâ có kóó mì wó jì ye nó gí.

² Ye ɱò 'bí 'dakò tí mbe ùnje gítí Bìndi-Mbíɾì, náa Mbíɾì táánò te yí ya tí ngéé gí gbí ndòngbú ɾì yaà kà, náa ndâ Jùdéyà kû nì mítí a «bà ta'ò ɾì,» nó gí. Mbíɾì mà te yí tí kùùkpò 'duù go ndoo nó wèè, yí mà te a lílì wó wèè, ye ɱò bà lá, à

káa yí tí Mbírì ká nò ni . À kpónó bìndi có tí nò a ndoò muu'bi-nje nà'ò.

³ Ye nò ni gí máa, Mbírì táánò ɾa 'dakò tí nò ya tí gí bàndò bà dù yí tí Mbírì. Yí mà ɾa tí kùùkpò 'duù go ndoo nó wèè; yí mà ɾa a lilí wó wèè, ye nò bà lá, à káa yí tí Mbírì ká nò ni .

⁴ Káa ta o tí nó si 'dakò tí nò kuu á bàndò bà dù Mbírì nó, yí gii 'di ndá có náa ndú me ndá có bà 'dé-'dè, wàa 'duù 'ví 'dè ta nje wó nó lá.

⁵ À má éno, ye bà wu gbí ndá i tí nò náa ye nò ta ɾè mì 'dakò tí nò nó gí, káa ye bà wu gbí ndú ta 'dóó ɾè ye wálá, sè káa ñinó máa ye 'ví wu a gbí ndá i ñinó mbe kù túbà ndá i-ñónókó mì ye gí sè.

⁶ Go bà wu gbí tí ye kpétí má tí ye, ye bà dù me còkòndé lá, tacó ye bà dù kù 'dè a yúco. Káa ye bà wu gbí tí ye wálá, tacó 'bí 'duù bà koɾo có máa ye lá a 'bí 'duù mbe me gbolò ndii ye tí nó náa yì kù nò nó gí, delè ndii có tí nó náa yì kù 'di 'do gbí nje ye nò gí.

⁷ Káa tacó wàa ye 'ví mba tí ye ngé ndii gí ta ɾa tende ndá có kóó tí nò náa Mbírì 'dè ji ye nò lá, à gii te 'bí ɾa sé'i mbe kù pèè mbí ye go i mì 'duù mì Gba-wàtà kù gbì ye tacó wàa ye 'ví mba tí ye lá.

⁸ Ye gii 'deke tí ye ji Mbe tí ndoo ta bà ta'ò kù yù nambeè 'do mì wó máa, yí je ɾa sé'i tí nò 'do tí ye gí.

⁹ Káa yí gii 'visì có ji ye éno máa, «I ñinó ta go tí lo kpónó nó káa nambeè mì ye. Wotí mì ye kù je wotí ji wò ngé ndii gí ta o tí nó náa wotí má tí lo wálá.» Tacó éno, tàkòcò ye peteke gítí có bà

dù wotí tí ye wálá nò ngé, tacó wàa, ye 'ví nò tí ni éno máa, Bìndi-Mbíri kú kpolo tí ye ta wotí mì wó.

¹⁰ À má éno, líkí bà dù ye ta wotí tí ye wálá, ta bà go ye mì ndâ 'duù, ta bà dù gbí sé'i, ta bà dù gbí bà mèèkè'i tí ye, delè ta bà dù ye gbí ríki ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri tí ye a líkí; tacó 'dóó wotí mì ye má wálá, wotí mì Bìndi-Mbíri kuu tí ye.

¹¹ Ye a mbe ñónókó! Káa a yo ká bàkà ye tí mbe ñónókó ta wotí. Tacó ye kpétí má me i lá, ndâ 'duù mì yo náa yo kú wu gbí ndú máa ndú a ndâ kpóló-kpolo tú mì Jézù nò kpò ye ta 'bí i gbaànjé lá.

¹² Mbíri táánò gu tí wó gítí bà bàkà ndâ serè me mbè, ta ndâ 'bí i ñinó náa bà 'dè có gítí ndú kpò nje ndâ 'duù gî nó, mí gbí òkò tí yo waa lá, tacó bà túbà máa, ye a tú mì Bìndi-Mbíri dú nò lá.

¹³ Rẹ̀ 'bí ña tó i ñinó náa ye táánò bàkà ji ndâ 'bí 'duù ñinó mbe kú kili ta rẹ̀ mì Bìndi-Mbíri á tí ndâ 'bí bàndò gî káa ye bàkà ji yo lá nó a yè? À me káa ñinó náa ye bàkà yo 'ví ko mboo nèté tí nó náa ye bàkà gbí òkò tí yo nó ji ye lá nó lá? À má éno, yo je à-cee-gî ji ye gítí có bà gírì'o mì ye nò.

¹⁴ Ñinó kpónó á bà ta'ò bà 'viindi tí ye tacó bà ya gí mì yo kà. Káa ye bà ya me tí sògo gí gbímbí yo lá, tacó ye kú ya me tacó bà yù ndâ i mì yo lá, ye kú ya a i tacó tí yo. Tacó à me ndâ 'viì ká kú kili ndâ i gítí wúnò tacó tí ndâ bu ndú ta nawu ndú lá, a ndâ bu ndâ 'viì ta ndâ nawu ndú ká kú kili ndâ i gítí wúnò tacó tí ndâ 'viì mì ndú.

15 Tàkòcò ye bà peteke gítí bà volo gbí ndâ i mì ye 'dáá gí tacó bà konì yo ngé ndii gí; tàkòcò ye delè bà peteke gítí bà ki'viki tí ye tacó bà 'vala lilí yo ngé ndii gí. Káa ye má zè yo nìkì ngé ndii gí go ènò, yo zè ye nìkì dí tà lá tacó yè?

16 À má ènò, yo bà ùnje éno máa, ye táánò pèè mbí yo ta o bà dù ye mì yo kà nó lá gí. Káa ndâ 'bí 'duù kú 'dè có éno máa, ye táánò 'de i gbí yo ta o bà ya ye gí mì yo kà nó lá, káa ye a mbe tìrì.

17 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa ye táánò tuu ndú ji yo kà nó ba gbímbí yo gí?

18 Ye táánò 'deke tí ye ji Títò máa yí ya gí mì yo kà, ye tuu ndú ta 'bí ná'vindí gbaànjé. Títò táánò ba gbímbí yo ta o tí nó náa ye tuu ta ndú gí mì yo kà nó gí? Yí co ta yo me ká tí gbèè kpokèjì tí nó náa à tí nó lá?

19 Ndâ-'bî-lá, yo 'do sàà táánò kú koṛo có máa ze kú tì a muu ndâ vò i mì ze kùṛo yo. Káa 'bí có go ènò wálá. Ze kú 'dè mí kùṛo Mbíṛì káa kòcò Bìndi-Mbíṛì, ze delè kú bàkà ndâ i 'dáá ká tacó bà konì yo, ndâ tó 'duù mì ze.

20 Tacó à tí ye a gúku máa, ndâ-'bî-lá, ye bà ya gí bà 'de yo me tí ndâ 'duù mì ye gbí njembí ye nó lá, yo delè ndâ-'bî-lá bà 'de ye me tí 'duù mì yo gbí njembí yo nó lá; ndâ-'bî-lá ye bà 'de kùṛo ye kà a ndâ mbe kú 'dèèkè mà, ta ndâ mbe kú tò kii, ta ndâ mbe kú ò kòlòwò, ta ndâ mbe kú koṛo có ká gítí miṛi ndú, ta ndâ mbe kú 'dè vò có, ta ndâ mbe kú fiini có, ta ndâ mbe kú luguu tí ndú, gii je ndâ mbe kú ñonòkò gbí ndâ i.

21 À tí ye a gúku máa, ndâ-'bî-lá, Mbíṛì mì ye

bà te nô mí ọọ ye á mí kùro yo ta o bà ya ye gí mì yo kà káká'i. Bìndi ye bà gii wa gbí tacó tí ndâ 'duù ñinó táánò mbe bàkà vò i, káa ndú 'visì muu ndú 'do tí bà nò ndâ vò ndô mì ndú, ta bà bàkà bangbaya, ta bà bàkà ndâ 'bí i ñinó mbe 'vii ọọ 'bá lá nó lá.

13

Ndâ ndòngbú cí

¹ Ñinó kpónó a bà ta'ô bà ya ye gí mì yo kà ká nô, káa có má mì 'bí 'duù gbí òkò tí yo kà ta ka wó, yí 'ví gí ta ndâ 'bí 'duù go só, go ta'ô, náa ndú táánò kuu bà có tí nò, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó.

² Ye táánò gbí bà só bà ya ye gí mì yo kà nó ci ndâ mbe bàkà vò i gbí òkò tí yo, ta sè yo 'dáá gí gí, káa ye kpónó káká'i kù ci nó a yo, si ye me mì yo kà lá nó, máa, ta o tí nó náa ye bà ya gí mì yo kà káká'i nó, ye bà waa có mítí ndú 'dáá gí,

³ lê náa à tí yo a go bà túbà tí ye ji yo éno máa, a Bìndi-Mbíri ká kù 'dè có ji ye máa ye 'dè có ji yo nò. Wotí bà bàkà i ta yo kpò Bìndi-Mbíri me kpó-kpò lá, wotí kuu tí wó.

⁴ Tacó áá táánò gbì yí mítí njèèkpè mù ta wotí tí wó wálá, káa yí kpónó kù 'vala ta wotí mì Mbíri. Wotí tí ze tí ndâ mbe kù 'vala toko ta yí nó wálá, káa à má gítí cè bà 'vala ndoo ta ndoo, ze bà 'vala toko ta yí 'do gbí wotí mì Mbíri.

⁵ Yo koro muu yo gi, yo kpónó kù tee njembí yo mítí Bìndi-Mbíri ta yúcó? Yo nò ni éno máa Jézù kù 'vala gbí njembí yo nò ni gí? Yo má nò ni lá, gbí éno máa yo pasuluku gí.

⁶ Káa ye koṛo có éno máa, yo ñò ni gî máa ze pasuluku lá.

⁷ Káa ze kû 'deke tí ze ji Mbíri éno máa, yí 'ví si yo 'ví bàkà i lè lá. Ye kû 'dè có tí nò me tacó máa yo kû ñò ze go ndâ 'duù ñinó mbe giṛi'o lá nò lá. Có gbí njembí ze éno máa, ze tà kpêti má pasuluku gî, yo 'ví bàkà i dú.

⁸ Tacó wotí tí ze tacó bà bàkà i ñinó mbe ne 'do tí kpokèjì mì yúco gî nó wálá, ze bà co ká tí kpokèjì mì yúco cuki.

⁹ Ze má 'di có máa wotí kuu tí yo ta o tí nó náa wotí tí ze wálá nó, tàkòcò ze pétékè'i. Ze delè kû 'deke tí ze máa, Mbíri 'ví si yo 'ví 'vala ta banga tí ndii ñinó kpónó nó gî.

¹⁰ Ye kû cu wáràgà tí nó ji yo si ye me mì yo kà lá, tacó wàa, ye má ya gí mì yo kà, ye 'ví bàkà nèté tí nó náa Mbe tí ndoo je wotí bà bàkà ji ye nó, tí nèté bà 'viindi ndâ i, me tí nèté bà voloko gbí ndâ i lá nó, ta 'dê njembí ye.

¹¹ Ndâ ná'vindí, ndòngbú có mì ye ji yo éno máa, «Yo dùú ndi!» Yo te kpo muu tacó bà dù tí ndâ cèe 'duù, yo sè tù yo gítí ndâ có tí nó náa ye kû kpo ta gbí-tà-tù yo nô, yo toko có gbí òkò tí yo gbaànjé, yo dù ta 'dê njembí gbí òkò tí yo, bìndi Mbíri tí tó mbe zè ndâ 'duù, delè tí mbe kû je 'dê njembí ji ndâ 'duù nó bà dù toko ta yo.

¹² Yo 'vee tí yo gbí òkò tí yo ta bà 'dò gbí tù yo go i mì ndâ ná'vindí.

¹³ Ndâ 'duù mì Mbíri mì ze kàá 'dáá gî 'vee yo gé ma.

Ye kû 'deke tí ye éno máa, Mbe tí ndoo Jézù 'ví bàkà nambeè ji yo me gbolò, Mbíri 'ví zè yo ta tó

njembí, wàa Bèri-mì-Mbíri 'ví dù toko ta yo 'dáá
gí.

Ndogo
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mî Mbîrî ta ndâ 'duù
New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa